

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.Alapította:
DR. KISS PÁL.ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K.20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy hónap 2K4

A háboru hirei.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BUDAPEST, február 21.

Keleti harctér:

Lényeges esemény nem történt.

Olasz hadszíntér:

Tengermelléki arcvonalon tüzérségi harc délután ismét igen élénk volt, éjjel egy ellenséges léghajó állásainkra és egyes helyekre teljesen hatástalanul hajítottak bombákat, Judikaria szakaszban géppuskatüzelésünk Monte Cadriától keletre leszedett egy olasz repülőgépet, vezetője meghalt figyelője pedig súlyosan megsebesült.

Délkeleti hadszíntér:

A Wojusa mentén nem történt különös esemény.

Höfer altábornagy.

BERLIN, február 21.

Nagyfőhadiszállás jelentéi:

Nyugatfronton:

Borus idő és eső mérsékelt határok közé szorította a harci tevékenységet, Yprentől délkeletre és a labassei csatorna két oldalán meggyújtott az angolok felderítő előretörése Flireynél pedig a Maas és a Mosel között a franciák részleges támadásai a Le Transloytól délre fekvő támaszpontnak február 19-én történt elfoglalása alkalmával két angol tisztest és 26 főnyi legénységet fogtunk el és öt gépfegyvert zsákmányoltak.

Keleti harctér:

Egyes arcvonal szakaszokon különösen az Erdős Kárpátokban és az Ojtoz völgy két oldalán tüzérségi és erőteri harcok folytak.

Macedón harcvonal:

A Vardar és a Doriantó közötti élénk tüzelést este angol osztagok előretörései váltottak fel amelyeket visszavertük.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

A politika hirei.

A képviselőház ülése. —

A központok bírálata.

A Ház mai ülésén igen éles beszédek hangzottak el, melyek a különféle központok visszerelésit jellemezték. Főleg emelték egyike, amely békében butorokat szállított, a háborúban pedig disznókat és hihetetlen árakkal vett sertést, hogy aztán még hihetlenebb áremelkedéssel adjon túl rajta.

Más központok is busás haszonnal dolgoztak, volt olyan amely nem engedte meg, hogy behozzák az országra a szükséges élelmiszereket.

Támadták a miniszterelnököt, amiért türi bizonyos központok gerjedelmességét vagy tehetetlenségét.

Délután fél négy órakor nyitotta meg Szász Károly alelnök az ülést. A kivetelen hatalom igénybeviteléről szóló miniszterelnöki jelentést tárgyalta a napirendben.

Beliczey Géza szólt föl először Helyesli — nyomor — a kivételes intézkedéseket, mivel a közönség általában fejelemesen és különben is rendkívül dolgok adják elő magukat minduntalan. Kifogásolja, hogy a kormányzatba nem vonták be a háború teríté mára Tisza politikai ellenfeleit, a kik széles népreteget képviselnek. Kifogásolja, hogy a földmivélségi miniszter nincs jelen az üléseken.

Felkiáltások: Nem érdemli az államtitkárságát se küldi el!

Bottlik István volt a következő szórak. A gazdasági ügyekkel kezdte, melyek ma a legfontosabbak. A kormányt mulasztások terhelik. Nem látunk öntudatos termelési politikát, hanem csak rendőri intézkedéseket.

A legélesebb szavakkal ostromozta a különféle központok működését. Meddig türi még Tisza István ereinek a gerjedelmességét? — kérde, Hogy a központok működését jellemese, fölhozza a következő esetet: Törökországból ételolajat akartak behozni Magyar országba. Minden rendben volt már amikor későbbépett a szirközpont.

Ennek pedig olyan hatalmas van, hogy parancsol mindenkinak s ha nem akarja, nem hoznak be hozzánk semmit, de ha akarja, ő

— a szirközpont — kivihet mindent...

Fráter Loránd: Miért nem helyesik vád alá! (Zs.)

— Most látszik, hogy Róssa Sándor milyen gentleman volt! — kiáltja egy hang.

Bottlik István: A szirközpont tehát közbelépett és nem kapunk ételolajat. Es történt. Es ilyen eszemmel s ilyen hatalom veseti a mi központjainkat.

Szabó János: Arról beszélt, hogy a vizitákat fejlesszük, hogy mindenképen használjuk ki haszánk természetét, a Dunánál könnyen összeköthetjük a Balkánt Európával.

Pallavicini György ögróf: A kormány nem tud megfelelni a feladatoknak. Lépten nyemen hibákat látunk. Polémia: Tiszával, aki midőn ő — Pallavicini — a sertések rekvirálását szükségesnek mondta, a miniszterelnök kigunyotta.

Ezre után gyorsan megjelent a rendelet a sertések rekvirálásáról Tisza tehát saját rendelkezését nem ismeri.

Sintén a központok működését bírálja. Egy érdekes térség békében butort szállított, a háborúban disznókat. Ez szerződést kötött a hízalókkal, hogy legalább 120 kilóra kibizalja a sertést. Ha aztán a hízalás csak 115 kilósra sikerült, akkor — a szerződés értelmében horribilisan csökken az ár: 5 korona kilónként, vette át a sertéseket, aztán ő, a társaság a maximális áron vitte ki a sertések ezreit Ausztriába.

Majd Erdély felőlvidékeiről és lakosainak nyomorúságáról szól.

Rákovszky István: Egész Erdély katasztrófájáért Tisza a felelős.

Ghyllány báró földmivélségi miniszter szólt föl eután és relléktál a beszállítás. Törökországból a szállítási nehézségek miatt nem lehetett behozni ételolajat. A hadseregnek szüksége volt a zsír-ra és fokozatonként rekviráltak. Csak maximális áron vásároltak sertéseket.

Az ülése este kilenckor véget ért.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek Dr. Sukovics Odón Deákó Margittal. Elhunyt Jenő Mikó 88 éves, Oláh Miklós 40 éves, Szentpéteri István 2 hetes, özv. Nacsa Mihályné Krébesz Virágna 77 éves, Szabó Pál 40 éves, Dió István 72 éves, Kelemen Péterné Gazdag Erzsébet 74 éves.

Newyork kikötője hadi állapotban

A Kölnische Zeitung jelenti Newyorkból 15-iki kölettél: A német-amerikai viszony látszólag kedvezőbb, mint várható volt. A szikratávirat ezután az árutorlólással foglalkozik és megállapítja, hogy a dolgok válság felé fejlődnek. A kormánytól követelik, hogy rendezze a hajók elutazását. A gondosan megszövegezett távirat nagyarányú előkészületekről számol be, melyeket Newyork kikötőjében végeztek. A kikötőt sűrű hálóval zárják el éjszaka, hogy hajók se be se ki ne futhassanak. — A Kölnische Zeitung e távirathoz hozzáteszi, hogy a távirat legékezebb cáfolata annak a az entente h- resztelésnek, hogy tudósítóját kiutasították Newyorkból.

Károly király al- ruhában jár a nép között

A legszavahatósabb német lapok egyike, a Münchner Neueste Nachrichten bécsi tudósító által levelet közöl, amely egyesegyedül IV. Károly király személyének jellemzésére van szentelve. A hosszú cikknek van azonban egy része, amely alkalmas arra, hogy egészen új világtársa helyezze királyunk fánkolt személyét. Azt ugyanis már tudjuk, hogy IV. Károly király meleg szívvvel érdeklő- oik alattvalóinak sorsa iránt és tapasztalhattuk, hogy Bécs után Budapest lakossága szénhiányának enyhítéséről is személyesen gondoskodott. A müncheni lap tudósítója azonban még egyébről is beszámol. A királynak sajtóságos és a mondabeli korok uralkodóira emlékeztető módszere van arra, hogy miképpen tudja meg a népnek igazi óhajait és jogos szükségleteit, amiről az udvar illetékes referensei, akik az uralkodó részére gondosan kiválogatják az újságok híreit, — bizonyára csak enyhített

képet adnának, IV. Károly király úgy tesz tehát, mint Harun ni Rasid, vagy mint Matyas királyunk tett, — áruhában, úgy hogy föl ne ismerjék, jár a városban a nép között és a boltok előtt várakozó emberek közé elegyedik, hogy megtudja, mi a bajuk és hogy miképp lehet rajtuk segíteni. Erről a közelmúltban Weiskirchner bécsi polgármesternek volt alkalmunk meggyőződni, aki a király szájából hallotta, hogy az uralkodó mindenről tud, ami Bécsben történik és maga adott utasítást, hogy mit, hogyan hozzanak helyre. Közben a király erélyes szavakkal fejezte ki fölháborodását azok felett, akik még most is a fényűzésnek élnek. Kifogásolta, hogy kéjkirándulásokot csinálnak a Semmeringre, ahelyett, hogy avasuti kocsikban életmet szállítanának a lakoságnak. A király tehát személyesen lát és hall mindent — jó esz vigyázniok az uzsorásoknak és azoknak akik a mostani nehéz időket is kizárólag önző érdekeik kielégítésére használják föl

Kocsist keresek
jó fizetéssel.
Lövenstein Ármín
Deak Ferenc-utca 48. szám.

A Közélelmezési Hivatal elnökének nyilatkozata

Körny Lajos báró, az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke: megkérdezte egy újságíró a napi rendszerben lévő kérdésekről. Körny báró azt mondotta, hogy a most folyó rekvirálás eredménye az előbbi rekvirációt a nyári nagyvonalú messze túl fogja haladni, sőt abban a kivetelt mennyiségek összegét nem fogja elérni és így pórt rekvirálást rendelt el. A felebbesések egy bizottság elé kerülnek, amelyben az Országos képviselőválasztók részt vesznek, hogy a végmagot mindenütt a helyesnek a rekvirálást szabványból adják ki a gazdaságok. A tanács munkabeszámát éppen most készíti elő a hivatal. Több a bizottság alakul és pedig: a rendészeti és jogi bizottság. Van egy nagyobb gazdasági bizottság, amelynek elnöke Weiskirchner Sándor. Ennek két albizottsága lesz, az egyik a termelési, a másik a készletfelhasználási albizottság.

A termelési albizottság hatáskörébe fog tartozni: az új termelési a közfogyasztás céljaira leadó biztosítása: a faárak maximumának sérése, a hús, a sajt, a tej és tejtermékek termelési módjának fokozása. A készlet felhasználásának kérdése: a paprika, a pótkávé, cukor stb. forgalmának és árának szabályozása.

Az ipari bizottságnak a következő hatásköre: az áruforgalomban megahonosított visszaélések megszüntetése és megelőzése, különösen a fémtermékek elvételre való tekintettel. Ezenkívül az élelmiszereket előállításának kérdése és a hadiipari munkások ételmezésének kérdése.

Éhínség előtt áll az egész világ.

Bresford lord nyilatkozata
a biokadról.

A Morning Post tudósítója bejelentet: Bresford Lorddal, az angol felsőház alelnökével, aki úgy nyilatkozott, hogy megdöbbentő arányokat ölt az élelmiszertel hiány kezdete. Anglia élelmiszere rendkívül megnehezedett. Az egész világ éhínség előtt áll.

A Londoni lapok híradása szerint Liverpoolban, Cardiffban és más angol kikötőkben a tengerészeti legénység, összesen 28 hajón megtagadta az élelmiszert.

Vonakodók hajója szállni és

sztrájkjal fenyegettek arra az esetre, ha szolgálatra lényegesen nem öket. A legényeket hadi törvényessék elé állítják.

Reuter jelentések szerint német tengerauvarók tegnap 12 hajó: torpedókat meg 33 250 tonnasal. talommal, Val-menai hajó katonákat szállított Franciaországba.

A Julo 3900 tonnas gőzös elűlyesztették.

Párisi jelentések szerint a Hermione szállító hajó elindult kikötőjéből és rövid idő múlva elűlyesztették. Az Oranien 4300 tonnas angol gőzös: szintén elűlyesztették.

NAPI HIREK

— Előlepetés. A Makói állomásról 2 ik honvéd gyalogezred kö kedveltségnek és közbecsülésének örvendő derék ezredvezető, Bádovics Artúr, törzserőssé léptették elő. Az aranyos kedjű öreg ur előlepetése oszmák katonák körében keltett örömet, hanem mindazon polgári körökben, ahol a kitűnő ezredvezető megismerték és megcsodálták. A jól megérdemelt előlepetés alkalmából a közszeretében álló orvost elhalmozták szerencsés kívánatokkal.

— Ne küldjünk romló élelmiszert a katonáknak. Ismételtén megújított tilalom ellenére a táborba még mindig igen sok olyan csomag érkezik, amelyben könnyen romló élelmiszert helyeztek el. Minél a tábori csomagok szállítása amugy is hosszadalmas és nem ritkán fordul elő az is, hogy a csomagokat többször a csapatok után kell küldeni, mire a csomag a címzett kezébe jut, tartalma már tönkre is menti, ami az egyre fokozódó élelmiszert hiányra való tekintettel pótolhatatlan kár. A magyar királyi posta és táviratigazgatóság ezért újra kéri a közönséget, hogy a táborba szóló csomagokba romló élelmiszerek elhelyezésétől már nemzetgazdasági okokból is tartózkodjék.

— Be akarják szüntetni a kisebb malomok üzemét. A "Budapesti Hírlap" írja: A világszerte érezhető szénhiány a hazai iparvállalatokat is súlyos helyzet elé állítja és a

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságba
kaphatók Pagi-csóné l.

magy malomüzemek, amelyek erősebb üzem esetén nagyobb mennyiségű szemet igényelnek, most csak a legnagyobb nehézséggel tudnak annyi fűőanyagot szerezni, amennyi pár napi üzemeltetésükhöz szükséges. A helyzet ma az, hogy körülbelül ötven nagy malomüzem hetenként átlagosan egy-egy napot át dolgozik. Fölmerült az a gondolat, hogy a kisebb malmok nagyobb részének üzemét hatóságilag intézkedéssel teljesen megszüntetik és az őrlést csupán a kijelölt malomüzemekkel fogják végeztetni, hogy az utóbbi malmok őrlőképességüket teljesen kihasználhassák. Ez a hír egyik főoka volt a kiszemelt malmok legutóbbi részvényjavulásának. Hogy a szünetelésre kárhóthatandó üzemek ne károsodjanak, a teljes kapacitással dolgozó vállalatok köteletségévé tennék, hogy ezeket kártalanítsák, illetően ez utóbbiaknak az ázsiai hasznából megfelelő részvételét biztosítsanak. A jól kiélezett terv egybe van kötve az őrlési díj fölemelésével, illetve a liszt és kenyér újabb megdrágításával. Az itt jelzett intézkedést egyelőre csupán a mostani kámpány hátralevő idejére tervezik, jövőre azonban állandósítani szeretnék, ami a nagy malmok igazi aranykorát jelentené.

Nincs szabadság március 1-ig. A zord, kellemetlen tél, a nehéz szállítási viszonyok sok tekintetben próbára tették a vasutak katonai szállítási képességét, úgy hogy az utánszállítás és egyéb katonai forgalom csak nehezen bonyolítható le. Emiatt, mint a Külügy Hadügy jelenli, a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértően és a hadsereg főparancsnokság megkeresésére elrendelte, hogy a katonai utasforgalmat mindenteljesen a legmesszebbmenően korlátozzák és minden olyan katonai szabadságolást, amely a vasuton való utazással jár, azonnal szüntessenek be. Szolgálati utazás a mögöttes ország részben és a hadrakelt sereg körletében megszüntetendő. Tanterv és egyéb kiképzési osztályok és tanfolyamok felváltását március 1-ig el kell halasztani. Ezek a korlátozások február 28-ig érvényesek. Csak különösen és elkerülhetetlenül szükséges esetekben lehet kivételt tenni

A még el nem indított menet-alakulások s a kiképzési osztályok kiképzését erélyesen kell folytatni. Némely póttésnél már február 10-ike óta nem adnak szabadságot.

A tyukplacra ma csak százassal lehet kimenni. A liba kilója 11-12 korona és a csirkének is halatlan ára van. Valósággal dús gazdag embernek kell lenni annak, aki (lévén csak egyszer heti piac) az egész heti szükségletét be akarja szerezni. Jól tudjuk, nagyot változott a világ sorsa, de éppen ezért a nagy változásért találták ki a háború alatt a maximálást. Sok mindent maximáltak már, még a szappan árát is, holott az még csak nem is élelmiszer, miérint nem tartják hát szükségesnek megállapítani azt a határt, ahol a baromfiak árának emelése is betölti a mértéket. Nem mondjuk, hogy feltétlenül mindenfajta baromfit maximáljanak de legalább a csirke árát feltétlenül meg kellene határozni állapítani. Egyébként sem lenne rossz az októberi árláblázatot egy kissé behatódó vizsgálat, egy kis revízió alá venni.

A szívek megszólalnak. Az éleiből merített gyönyörű három felvonásos dráma az Uránia mai előadásainak főnyomtatja. Fern Andra a híttűző művésznő hűnek annyi jeles alkotásában gyönyörködött már a makói közönség. A nagyhatású drámán kívül gyönyörű jeleneteket mutat be az Uránia I. Ferenc József király életéből. A nagyszerű előadásra esaton is felhívjuk a közönség figyelmét.

Makói Uránia Színház
Telefon szám: 181

Csütörtökön, február 22-én:

Ha a szívek megszólalnak
Dráma 3 felvonásban.

Egyes felvételek I. Ferenc József király életéből

Előadások kezdete 6, és fél 9-kor
Katonák őrmestertől lefelé a jegy felér fizetik, kivéve vasárnap este

REGÉNY

125. fejezet.
Oroszlán és bika!

— De várjunk csak! mondá hirtelen. Mi tess a maga neve? Hangzatos legyen ám, hogy csodítsen!

— Mondjuk: „A marseillesi oroszlán!”

— Helyes, nagyon helyes! bólintott fejével az igazgató. A cím igen szokat mond. Az oroszlán ugyan nem szokott birkózni. De azért címbek igen jó!

Nemsokára megjelent egy új plakát. Örönlvi betűkkel az állott rajta: „Uj, uj, és rendkívül érdekes! A marseillesi oroszlán hírneves birkózó első fellépte! Páratlan a maga nemében! Főlemei és földhöz vágja a legerősebb bikát! Hallatlan isomerő, bámulatos ügyesség!”

— Es a hirdetés csakugyan forrongást idézett elő az egész városban. A ciklandostató csárdás után hatalmas

(Folyt. köv.)

Meghívás

A „Cs. Palotai takarékpénztár részvénytársaság” 1917. évi március havi 4-ik napján délelőtt 11 órakor tartja meg saját házában Csanádpalotán

XXIX. évi rendes közgyűlést

melyre a t. részvényesek ezúton tisztelet meghívataknak.

Tárgysorozat: 1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2. közgyűlési tag kijelölése. 3. Zárszámadások be terjesztése, a „Mérleg” megállapítása az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a felmentvények megadása. 4. A tiszta nyereség felosztása és az osztalék kifizetési idejének megállapítása. 5. Egy felügyelő bizottsági rendes tagnak egy évre választása. 6. Az alapszabályok 67 §-ában megjelölt módon beadott indítványok tárgyalása.

Kelt Csanádpalotán, 1917. évi február hó 13-ik napján.

KOVÁCS JÓZSEF sk. vezértitkár
Dr. DÓZSA SÁMUEL sk. elnök.

Jegyzet: Részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek a közgyűlés összeülte előtt legalább 2 nappal részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt térítvény mellett a társasági pénztárnál letéteményezni.

Az eredeti számadások, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a mai naptól a hivatalos órák alatt a részvényesek által megtekinthetők.

Vekerle utca új vásártér, lókorházzal szemben 47. szám alatt levő házam szabadkézből eladó.

Hrtekezni lehet! a fenti szám alatt a tulajdonossal.

Tudomására hozom a t. gazdaközönségnek, hogy a **manilla fonál** eladását megkezdtem. Miután az anyaghiány miatt igen kevés készlet áll rendelkezésemre, saját érdekükben ajánlatos, míg a készlet tart, hogy szükségletüket beszeressék. Tisztelettel KISS LAJOS, a bírósággal szemben.

Budapesti zongorahangoló
hangolást, és javítást, Makón és környékén elvállal rövid ideig. Értesítést: **Somjai Béla** u. virágüzletében. Makó, Fő-tér. Telefon 105 szám

Háziszappant
minden mennyiségben a legmagasabb napi áron vesz **Rosner Salamon** Gr. Vay u. 23.

Felhívás
Folkóretnek azon gazdák a kiknek eladó tenyésztépes bikájuk van, eladás végett **Igaz Ferenc** elnöknel jelentkezni be.

Eladó ház a Főtéren.
A főtéren egy ház eladó, Ugyanot egy üzlethelyiség kiadó. Értekezni „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG” kiadóhivatalában.

Értesítés.
ECKHARDT VILMOS értesíti mindazokat, akik **Káthalmi (Földvár községe) birtokából vettek, vagy venni szándékoznak, hogy vale e tárgyban Töleky-u. 7. (Tósztagyár) alatti irodahelyiségében lehet közelebből értekezni.**

Ráczay Ferenc
tudatja, hogy nála állandóan arankmentes **heremagot** lehet kapni, egy kicsinyben, mint nagyban. Értekezni lehet Váradi u. 6. sz. házban.

